

Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec

V Sloveniji je po oceni komisije izrazito prisotna korupcija belih ovratnikov, pomembna pa je predvsem sistemska korupcija, ki pogosto z roko v roki s pomanjkljivo zakonodajo omogoča vrsto priložnosti, da posamezniki ali skupine svoje lastne interese postavijo pred interese skupnosti ali države.

OCENA STANJA V LETU 2014

Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) je sredi junija lani dobila novo vodstvo, zaradi ponavljajočih postopkov imenovanj namestnikov pa nekaj časa ni bila polno operativna. Posledično je bila za ta čas prekinjena tudi kontinuiteta odločanja. Gotovo je obdobje neoperativnosti komisije z vidika boja proti korupciji slabo, zato je treba v prihodnje razmisliti, kako v takih primerih zagotoviti nemoteno in uspešno delovanje komisije.

V letu 2014 se je trend rasti pripada novih prijav suma korupcije in drugih kršitev po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) ustavil, kar je bilo – tudi glede na veliko število zavrženih in zavrženih prijav v preteklih letih, zasičenosti javnosti z negativnimi sporočili (tudi v zvezi s korupcijo), posledic gospodarske krize in preživitvene stiske – prejel ali slej pričakovati.

Komisija že ves čas ugotavlja, da je pojmovanje, razumevanje in razlaganje pojma korupcije zelo različno. Na eni strani je splošno dojemanje korupcije kot pojava, ki nekemu prinese neko domnevno nedovoljeno, neupravičeno ali nesorazmerno korist. A takšno dojemanje in razumevanje korupcije ni povsem skladno z zakonsko opredelitvijo, kakršna je v trenutno veljavnem ZIntPK. Ta sicer podaja relativno široko opredelitev, vendar pa se pri njeni uporabi v praksi odpre več vprašanj kot odgovorov.

V PRIPRAVI SPREMEMBE ZINTPK

Na nedorečenost opredelitev pojmov v veljavnem ZIntPK so opozorili tudi pravniki dr. Ciril Ribičič, dr. Rajko Pirnat in dr. Janez Čebulj, ki so pripravili Ustavnopravno analizo predlogov za spremembe zakonodaje s področja preprečevanja korupcije. O spremembah zakona, ki je temelj za delovanje komisije, se je začelo govoriti že v letu 2013, le tri leta po sprejemu ZIntPK. S pripravo rešitev nekaterih zakonskih dilem se ukvarja delovna skupina, ki jo vodijo na ministrstvu za javno upravo in v kateri aktiv-

no sodelujejo tudi predstavniki komisije. Spremembe ZIntPK bodo za boj proti korupciji zelo pomembne, saj zakonodajalec z opredelitvijo pojmov in določitvijo pristojnosti postavlja okvir delovanja komisije. Postavlja ji tudi merila in sredstva za presojo določenih domnevno spornih ravnanj in za določitev (minimalnih) standardov sprejemljivega. Pri spremembi zakonodaje se zelo jasno izrazi interes vsake aktualne vlade in zakonodajalca v boju zoper korupcijo in pri krepitvi integritete javnega sektorja.

STANJE V SLOVENIJI

V Sloveniji je po oceni komisije izrazito prisotna korupcija belih ovratnikov (predstavlja korupcijo visoko usposobljenih posameznikov, ki so nosilci specifičnih pooblastil, in visoko usposobljenih profesionalcev; mednje sodijo ministri, poslanci, državni sekretarji, direktorji direktoriatov, višji uradniki na ravni ministrstev, direktorji podjetij v javni, javno-zasebni ter zasebni lasti ter poznavalci prava in delovanja državnega aparata). Manj je upravne korupcije (gre za korupcijo, v kateri so udeleženi prebivalci ter nižji državni uradniki ali uradniki upravnih enot in pripadniki nadzornih organov na nižji ravni (denimo inšpektorji, urbanisti na ravni občin ipd.)), čeprav komisija prejme precej prijav glede sumov nepravilnosti tudi v upravnih postopkih. Predvsem pomembna pa je po mnenju komisije sistemska korupcija, ki pogosto z roko v roki s pomanjkljivo zakonodajo omogoča vrsto priložnosti, da posamezniki ali skupine svoje lastne interese postavijo pred interese skupnosti ali države. Sistemska korupcija predstavlja pojav »ujetja države« (ang. state capture), kamor prištevamo prilagojeno zakonodajo, ujetje javnih naročil, ujetje denarnega toka in ključnih sektorjev gospodarstva. Ta ima dolgoročne in širše družbene posledice.

***Boris Štefanec, predsednik
Komisije za preprečevanje korupcije***

IZ VSEBINE

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

Ocena stanja v letu 2014

Štiri sistemska korupcijska tveganja ..... stran 2

Uvrstitev Slovenije na CPI ..... stran 3

Letno poročilo 2014

Povzetek ..... stran 5

Vizija senata ..... stran 7

OCENA STANJA V LETU 2014

Komisija za preprečevanje izpostavlja štiri sistemska korupcijska tveganja

1. Pasivnost pristojnih

Že v začetku leta 2014 je komisija objavila ugotovitve o konkretnem primeru, ki pa – čeprav gre za konkreten primer – po izkustvih komisije kažejo na pogost problem, tj. na pasivnost pristojnih pri obravnavanju kršitev. Komisija je namreč ugotovila, da si odgovorne osebe pristojnega »organa« niso prizadevale za razjasnitev vprašanj, ki so se odprla zaradi nasprotnih stališč ministrstva in organa glede zakonitosti delovanja konkretne osebe; zakonitost in strokovnost poslovanja te osebe so začele presoјati šele na podlagi ministrove zahteve, čeprav so bile na spornost poslovanja že pred tem opozorjene.

V oktobru 2014 je komisija na problem pasivnosti v konkretni zadevi opozorila tudi z izjavo za javnost. Zapisala je, da so ustanovitelji in nadzorniki javnega podjetja namesto pričakovanega ukrepanja v skladu z integriteto, ki se na njihovih položajih pričakuje, na komisijo naslovili dopise, iz katerih je razvidno, da odgovornost prelagajo drug na drugega. Še več, komisijo so povratno pozvali, naj ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi, pri čemer pa je bilo jasno, da o tem, ali bo oseba, ki po mnenju komisije ni več vredna zaupanja za upravljanje z javnimi sredstvi, lahko še na položaju direktorja javnega podjetja, odločajo zgolj oni sami.

2. Tveganja v zdravstvenem sistemu

Marca 2014 je nato komisija opozorila na ugotovljena tveganja v slovenskem zdravstvenem sistemu in podala tudi nekatera priporočila. Komisija je tako na podlagi pregleda in analize obširne dokumentacije ter podatkov ugotovila, da prepletanje javnega in zasebnega interesa v zdravstvu oziroma obstoj

okolščin, ko nekateri zdravniki hkrati delajo v javnem in zasebnem zdravstvu, samo po sebi predstavlja precejšnje sistemsko korupcijsko tveganje, ustvarja pa tudi povečana tveganja za nastanek nasprotja interesov. Ob tem je komisija vnovič opozorila na že leta 2013 ugotovljeno konkretno nasprotje interesov v zdravstvu z opombo, da četudi odločevalci v posameznih primerih niso uradne osebe po ZIntPK in se določbe tega zakona o dolžnem izogibanju nasprotju interesov zanje seveda ne uporabljajo, to ne pomeni, da se v nasprotju interesov ne morejo znajti. Komisija je v sklopu konkretnega primera iz zdravstva pristojnemu ministrstvu priporočila, da vzpostavi ustrezne mehanizme, ki bi take konflikte interesov oziroma resna tveganja prevlade zasebnega interesa nad javnim preprečevali.

Nadalje je komisija v sistemskem načelnem mnenju o tveganjih v zdravstvu zapisala, da je dodatno delo v javnem sektorju zaposlenih zdravnikov, ki ne pridobijo zakonsko zahtevanih dovoljenj za takšno delo, problematično, in da gre celo za sistemski problem, ki ni obvladan. Nadzor na tem področju se namreč sploh ne vrši ali pa ni učinkovit.

Komisija je marca 2014 posebej izpostavila tudi področje čakalnih vrst kot področje z visokim korupcijskim tveganjem, ki ni ustrezno obvladano. Čeprav nadzorni organi ugotavljajo pogoste kršitve čakalnih vrst v javnih zavodih, sistem pa omogoča tudi preskakovanje teh vrst, javni zavodi tveganj, povezanih s čakalnimi vrstami, v načrtih integritete ne zaznavajo in jih posledično ne obravnavajo ustrezno. Analiza registrov tveganj, ki jo je komisija izvedla proti koncu leta 2014, je nato – morda celo kot posledica objavljenega sistemskega načelnega mnenja – pokazala, da so v javnih zavodih tveganja, pove-

Σ zana s čakalnimi vrstami, vendarle pogosteje zaznali; med vsemi tveganji, ki so jih zaznali v zdravstvenih domovih in bolnišnicah, se je na čakalne dobe v širšem smislu nanašalo okoli 10 % identificiranih tveganj, še pomembnejše pa je, da so bila tveganja, povezana s čakalnimi dobami, kamor seveda spadajo tudi čakalne vrste, tako v zdravstvenih domovih kot v bolnišnicah med najpogosteje zaznanimi.

3. Imenovanja in razrešitve nadzornikov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države

Septembra 2014 je komisija na podlagi več zaključenih postopkov preiskav, v katerih je zaznala pomanjkljivosti in tveganja pri imenovanjih in razrešitvah članov organov nadzora in uprav družb pod prevladujočim vplivom države, objavila sistemsko načelno mnenje na to temo in z njim seznanila javnost. V njem je komisija navedla, da so postopki imenovanj in razrešitev članov nadzornih svetov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države v večini primerov sicer v skladu s (pomankljivo) zakonodajo, a so hkrati velikokrat povsem nesprejemljivi z vidika transparentnosti, etičnih standardov in omejevanja tveganj za nasprotje interesov. V postopkih imenovanj in razrešitev članov nadzornih svetov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države je zato treba povečati transparentnost v vseh fazah izbire kadrov, dosledno upoštevati določbe o izogibanju nastanka okoliščin nasprotja interesov ter določiti dodatne oziroma posebne pogoje za imenovanja na tako pomembne funkcije, kot so članstva v nadzornih svetih in upravah navedenih družb.

Komisija je ob tem podala priporočilo, da morajo visoki standardi glede razkritij ter usposobljenosti in splošne primernosti članov nadzornih svetov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države postati cilj, ne pa vnaprej pripravljen izgovor, da bo zaradi visokih meril zmanjkalo "kompetentnih" posameznikov. Prav tako morajo imeti visoki etični standardi in standardi transparentnosti v vseh fazah izbirnega postopka absolutno prednost pred hitro izbiro.

4. Javni zavodi s področja šolstva

Sistemsko načelno mnenje o korupcijskih tveganjih v javnih

zavodih s področja šolstva je bilo objavljeno v letu 2015, ključni deležniki pa so bili o njih seznanjeni že v letu 2014. Komisija je namreč v postopku preiskave zaznala visoko stopnjo tveganj za korupcijo in tveganj kršitev drugih predpisov, še posebej pa je na vodenje raznih projektov v javnih zavodih s področja šolstva postala pozorna, ker se dvomljive in netransparentne prakse v preteklosti niso pojavile zgolj na enem od javnih zavodov, temveč gre očitno za sistematično pomanjkljivo urejeno področje.

Težko razumljivo je, da so sporne prakse na področju dodeljevanja in izvajanja projektov v javnih zavodih v šolstvu ves čas ostale nespremenjene kljub menjavam ministrov, državnih sekretarjev in drugih politično imenovanih posameznikov. Sogovorniki so komisiji navedli, da se je v praksi »dvomljive«, »sporne« projekto mnogokrat delegiralo različnim javnim zavodom. Razlika med vladami naj bi bila zgolj v tem, katera področja oziroma tematiko so projekti pokrivali, način delovanja pa je ostajal isti.

Poleg ministrov in njihovih podrejenih, ki so delegirali projekte zavodom, so za neurejene razmere odgovorni tudi direktorji zavodov. Njihova dolžnost je, da projekte dvomljive narave, ki niso v skladu s cilji, potrebami in politiko zavoda, zavrnejo. Komisija je mnenja, da mnogi direktorji zavodov ne ravnavajo skladno s pričakovano in dolžno integriteto predvsem oziroma tudi zato, ker so bili na svoja mesta imenovani »z zaupanjem«, kar je zlasti v javnosti – lahko tudi povsem upravičeno – videti kot izkaz njihove politične lojalnosti.

Od vseh navedenih je pričakovati prevzem odgovornosti za škodo oziroma izgubo, ki nastane kot posledica njihovih ravnanj ali kot opustitev dolžnega ravnanja.

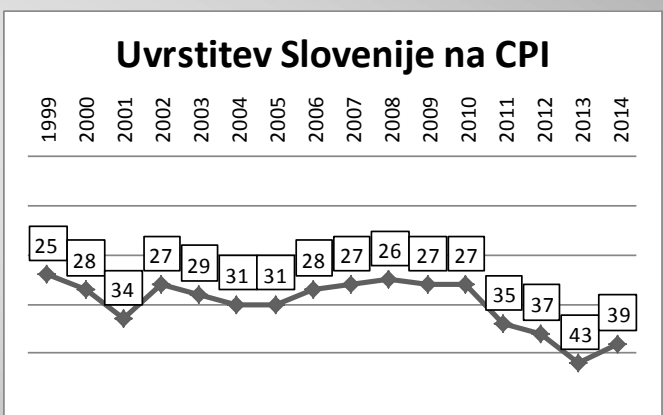
Iz navedenih primerov izhaja, da bo največ energije v Sloveniji treba usmeriti v preprečevanje sistemske korupcije in odpravo pogojev, kjer takšna oblika korupcije dobro uspeva.

Uvrstitev Slovenije na Indeksu zaznave korupcije

Pri oceni zaznave korupcije v neki državi in v mednarodnih primerjavah pogosto izhajamo iz rezultatov raziskave, ki jo izvaja nevladna organizacija Transparency International (TI) in ki ima kot rezultat izračunan t. i. indeks zaznave korupcije (Corruption Perception Index, CPI).

Iz grafa je razvidno, da se je Slovenija po CPI uvrščala sorazmerno dobro. V letu 1999, ko je bila v raziskavo vključena prvič, je na lestvici od 0 do 10 (ocena 10 pomeni, da korupcije v določeni državi ni) dosegla rezultat 6,0 in se uvrstila na 25. mesto. Že v letu 2001 je bila z rezultatom 5,2 kar 9 mest nižje, nato pa se je sodeč po rezultatih CPI raven korupcije v Sloveniji od leta 2003 do leta 2008 vztrajno zmanjševala – leta 2003 je RS dosegla rezultat 5,9 (29. mesto), leta 2008 pa 6,7 (26. mesto). Sledila so leta vztrajnega padanja vse do leta 2013, ko je uvrstitev Slovenije na lestvici CPI z rezultatom 5,7 (po novi metodologiji) dosegla novo »globalno« dno, tj. 43. mesto. To pomeni, da je v primerjavi z letom 2008, ko je dosegla najvišji rezultat, do leta 2013 Slovenija padla kar za 17 mest, samo v dveh letih, od 2011 do 2013, pa za 8 mest.

V letu 2014 se je Slovenija prvič po letu 2008 uvrstila bolj kot leto pred tem. Na podlagi meritve v enem letu še ni mogoče sklepati, da se je trend padanja na lestvici ustavil.

Komisija po poročilu pričakuje ukrepanje v primeru DUTB

Ker se komisija zaveda izjemnega pomena učinkovitega izvajanja Zakona o ukrepih RS za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB), predpisov in aktov, sprejetih na njegovi podlagi, ter s tem povezane nujnosti zmanjševanja negotovosti in spodbujanja k uspešnemu doseganju ciljev, je v skladu z ZIntPK odgovornim že v letu 2013 posredovala Oceno korupcijskih tveganj pri uveljavitvi ZUKSB z oblikovanimi načeli in priporočili za obvladovanje korupcijskih tveganj.

Zaradi nejasnosti postopkov izbora zunanjih izvajalcev, ki so od Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) prejeli visoke zneske, in zaradi nerazpolaganja s kriteriji ter merili izbora in zaradi ostalih zaznanih nepravilnosti v poslovanju družbe, je komisija pričela postopek preiskave na lastno pobudo.

Komisija je tako v vmesnem poročilu z dne 5. 2. 2014 izpostavila ključne ugotovitve uresničevanja korupcijskih tveganj v sistemu delovanja DUTB na naslednjih področjih:

- zunanji izvajalci,
- kadrovanje in prejemi zaposlenih,
- interni akti, pravilniki in postopki odločanja,
- korporativno upravljanje.

V vmesnem in dne 6. 11. 2014 sprejetem končnem poročilu v zadevi DUTB je komisija posebno pozornost namenila tudi področju izvajanja nadzora nad delovanjem DUTB, kar je v pristojnosti ministrstva za finance. Komisija je poročilo in oceno stanja DUTB posredovala predsedniku Vlade RS, ministru za finance in DUTB. Ob tem je izpostavila, da od ministrstva za finance in Vlade RS pričakuje ustrezno ukrepanje. Komisija bo tudi nadalje spremljala delovanje DUTB in opozarjala na morebitne zaznane nepravilnosti.

Kriminalitetna statistika

Uradni podatki policije in tožilstva kažejo, da se je intenziteta preiskovanj domnevnih kaznivih dejanj s področja korupcije nekoliko povečala. Policija je v svojem letnem poročilu za leto 2014 porast števila obravnavanih kaznivih dejanj s področja korupcije z 41 na 63 ocenila celo kot poglobljeno odstopanje statističnih kazalnikov. Najbolj sta porasli števili nedovoljene dajanja in sprejemanja daril.

Na policiji so podrobneje zapisali:

Policija je vložila kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev za 63 (leto prej 41) tipičnih korupcijskih kaznivih dejanj, pri čemer je ovadila 75 (72) oseb. Porast števila tovrstnih kaznivih dejanj je posledica več zaključenih dlje trajajočih, obsežnejših kriminalističnih preiskav in usmerjenosti policijskega dela v področja z zaznanimi največjimi korupcijskimi tveganji. Obravnavanih je bilo še 30 (26) kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, ki so vsebovala elemente korupcije. Poleg tega so bila državnemu tožilstvu poslana poročila v dopolnitev kazenskih ovadb za 14 (45) tipičnih korupcijskih kaznivih dejanj in 7 (22) kaznivih dejanj z elementi korupcije, statistično prikazanih v prejšnjih letih, katerih preiskovanje se je nadaljevalo v 2014.

Ali smo s tem porastom tudi bližje učinkovitemu kazenskemu pregonu korupcije, v resnici ne vemo. Ne vemo zato, ker ne poznamo oziroma ne znamo oceniti, kolikšno je skupno število kaznivih dejanj na tem področju, prav tako pa je tudi uporaba podatkov drugih organov za to povsem neprimerna, saj vsak izhaja iz drugačnega pravnega temelja. Tako denimo število ugotovljenih kršitev ali tveganj, ki jih ugotovi oziroma zazna komisija, le v omejenem obsegu lahko predstavlja podatek o pogostosti pojava, saj je opredelitev »kriminalitetne« korupcije drugačna od korupcije po ZIntPK oziroma so dokazni standardi (namen, malomarnost, opustitev dolžnega ravnanja, naklep ipd.) v različnih postopkih različni. Ob tem velja ponovno omeniti, da tudi komisija ne razpolaga z relevantnimi podatki o pogostosti posameznih pojavnih oblik korupcije.

Spodbudno je, da se policija usmerja, kot so zapisali, zlasti v preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje gospodarske kriminalitete, zlasti tiste, ki generira veliko premoženjsko korist. Dejavnosti policije in NPU so bile v letu 2014 usmerjene v bančni sektor, kriminaliteto, ki ogroža finančne interese države in EU ter posledično monetarni sistem Slovenije, v organizirane oblike korupcijske kriminalitete v različnih sektorjih itd. Velik poudarek je bil tudi na izvajanju finančnih preiskav, katerih število se od leta 2010 povečuje. Gre torej za področja, na katera je komisija v preteklosti v svojih postopkih opozarjala, nekatera posamična ali sistemska ravnanja pa tudi odkrila in tako dala policiji dobro osnovo za nadaljnje postopke.

Na tožilstvu so podrobneje zapisali:

Največ ovadb zoper polnoletne storilce je bilo za kazniva dejanja nedovoljenega sprejemanja (34) in dajanja daril (38) ter jemanja podkupnine (62) in sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje (50). Največ obtožnih aktov zoper polnoletne storilce je bilo vloženih glede dajanja podkupnine, in sicer zaradi 31 kaznivih dejanj. Največ obsodilnih sodb pa je bilo za kazniva dejanja jemanja podkupnine (38) in dajanja podkupnine (28). Število obsojenih polnoletnih storilcev za kaznivo dejanje jemanja podkupnine se je skoraj desetkrat povečalo (s štirih kaznivih dejanj na 38). Podobno velja tudi za kazniva dejanja dajanja podkupnine, saj se je število obsodb povečalo za 3,5-krat (z osmih na 28 kaznivih dejanj).

Celotna Ocena stanja v letu 2014 je dostopna na [spletnih straneh komisije](#).

LETNO POROČILO 2014

1. 1. 2014–31. 12. 2014

2014

31. 12. 2014

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | VLADAVINA PRAVA

VINA PRAVA

LETNO POROČILO 2014

Komisija krepi boj proti korupciji s preventivnimi akcijami

Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) je šele sredi junija 2014 dobila novo vodstvo, zaradi ponavljajočih postopkov imenovanj namestnikov pa nekaj časa od nastopa funkcije novega predsednika ni bila polno operativna. Posledično je bila za ta čas prekinjena tudi kontinuiteta odločanja. V letu 2014 se je trend rasti pripada novih prijav suma korupcije in drugih kršitev po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) ustavil, kar je bilo za pričakovati. Kljub omenjenemu je komisija sprejela 935 zaključnih dokumentov v zadevah suma korupcije, leta 2013 pa denimo 1.004. Novo vodstvo je ob obstoječih že vzpostavljenih mehanizmih nadzora ter odkrivanja in preiskovanja korupcije odločilo, da boj proti korupciji sistemsko nadgradi z okrepljenim delom na področju preventive. Komisija je tako ob 10. obletnici prvič izvedla sklop preventivnih dogodkov pod skupnim imenom »Teden boja proti korupciji«.

V letu 2014 je komisija:

- prejela v reševanje 1.467 novih prijav suma koruptivnih dejanj in drugih kršitev ZIntPK, od tega je bilo 771 zavrženih, 696 pa jih je šlo v predhodni preizkus;
- rešila 1.973 zadev, tako da je izdala bodisi zaključni dokument, zadevo zavrгла, odgovorila drugim pristojnim organom, prijaviteljem ...;
- sprejela 935 zaključnih dokumentov v zadevah suma korupcije;
- izvedla 37 sej senata;
- uvedla 60 postopkov o prekršku zaradi kršitve ZIntPK;
- organom odkrivanja in pregona podala 108 ovadb oziroma naznanil zaradi suma storitve kaznivega dejanja;
- podala 98 pobud nadzornim organom za izvedbo postopka iz njihove pristojnosti (inšpekcijskim organom, Računskemu sodišču RS, Finančni upravi RS in drugim pristojnim institucijam);
- v obdelavo prejela 10.338 novih poročil o premoženjskem stanju zavezancev;
- prejela 1.118 lobističnih stikov;
- na svoji spletni strani začela sproti objavljati podatke o lobističnih stikih;
- vzpostavila elektronski register tveganj;
- prejela 118 zahtev za dostop do informacij javnega značaja;
- izvedla 50 usposabljanj, predavanj, izobraževanj in posvetov, ki se jih je udeležilo skoraj 3.000 slušateljev (vsa izobraževanja, ki jih izvaja komisija, so brezplačna);
- nadgradila aplikacijo Supervisor;
- pripravila več kot 60 komunikacijskih aktivnosti (sporočil za javnost, novinarskih konferenc, dogodkov odprtega tipa v (so)organizaciji);
- prvič je komisija ob 10. obletnici komisije izvedla sklop preventivnih dogodkov pod skupnim imenom »Teden boja proti korupciji« (akcijo S knjigo proti korupciji po knjižnicah v Sloveniji, dan odprtih vrat, delavnico Supervisor za novinarje, osrednjo prireditev in posvet ob 10. obletnici komisije, pilotni ozaveščevalni projekt z vrtci Žalec, pred-

stavitev raziskave in okrogla miza z naslovom »Država (ne) odgovorna lastnica«, prvi Festival protikorupcijskega filma z naslovom »Film proti korupciji«);

- po zakonu zastopala Republiko Slovenijo v mednarodnih odborih, misijah in evalvacijah ZN, OECD, Sveta Evrope/GRECO, Evropske komisije, IACA ...

Po prihodu novega senata je komisijo do konca leta 2014 zapustilo 10 uslužbencev, ki jih do novega leta še nismo uspeli v celoti nadomestiti, tako da je komisija kadrovsko precej podhranjena. Za normalno delovanje oziroma izvajanje svojih pristojnosti bi potrebovali vsaj 90-odstotno kadrovsko zasedenost, kar pomeni vsaj še 5 dodatno zaposlenih. Komisija je v letu 2014 z velikim prizadevanjem znižala ključne materialne stroške. Najemnino prostorov, ki je največji materialni strošek, smo od leta 2010 znižali za več kot 50 odstotkov prvotne vrednosti najemnine.

V letu 2014:

- je veljavni proračun znašal 1.569.220,88 evra;
- je imela komisija (na dan 31. 12. 2014) zaposlenih 32 uslužbencev in 3 funkcionarje;

- oziroma od imenovanja novega senata komisija ni sklenila nobene podjemne ali avtorske pogodbe;
- je v službi za nadzor in preiskave prijave obravnavalo manj 9 nadzornikov (na dan 31. 12. 2014);
- so na nadzoru premoženjskega stanja, ki zajema prek 10.000 zavezancev, polni delovni čas delali 3 uslužbenki;
- je na nadzoru lobiranja, ki zajema vse subjekte javnega sektorja, polni delovni čas delala le ena uslužbenka;
- je bilo v glavni pisarni obdelanih 29.143 vhodnih, izhodnih in lastnih dokumentov, delo sta opravili dve uslužbenki;
- je bila komisija udeležena v več zahtevnih pravnih postopkih v povezavi s pravnimi sredstvi, ki jih zoper njene odločitve uveljavljajo obravnavane osebe pred sodišči; pripravo odgovorov na tožbe in druge vloge izvajajo uslužbenki komisije samostojno (od leta 2010 dalje komisija ne najema več zunanjih pravnih storitev);
- oziroma od imenovanja novega senata je povprečna bruto plača predsednika komisije 3.805,00 evrov, leta 2010 pa je znašala okoli 5.100,00 evrov;
- je bila povprečna bruto plača zaposlenega na komisiji 2.035,43 evra, leta 2008 pa 3.422,50 evra.

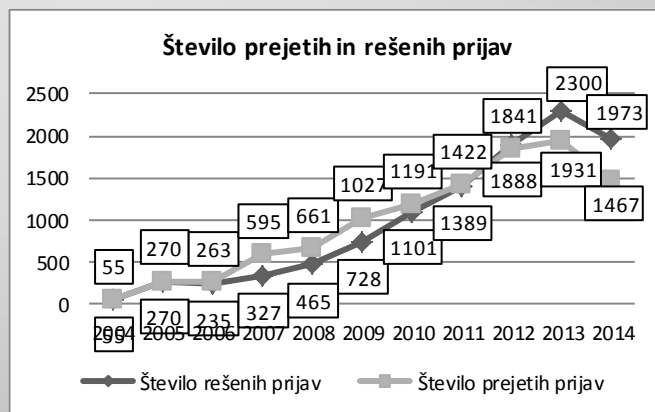
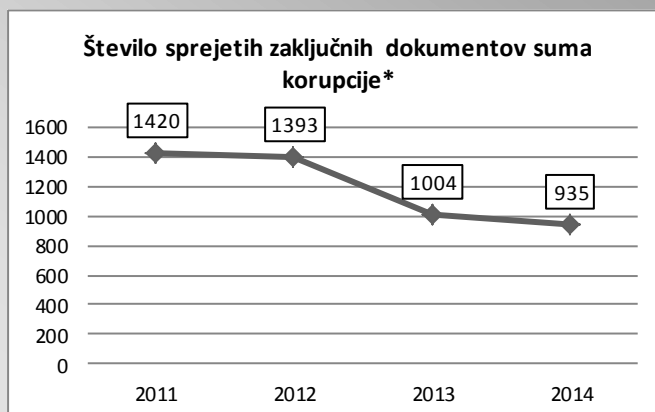
Statistika na področju preiskav komisije

V letu 2014 se je največ prijav domnevno koruptivnih ravnanj nanašalo na izboljšanje položaja eni stranki v postopku, razpolaganje z javnimi sredstvi, postopke javnega naročanja in postopke zaposlovanja v javnem sektorju. Glede na merjenje pojava korupcije po posameznih področjih delovanja javnih institucij pa je komisija prejela največ prijav domnevno koruptivnih ravnanj s področja zaposlovanja, javnega naročanja, pravosodja, delovnih razmerij ter okolja in prostora.

V letu 2014 je komisija prejela 1.467 prijav, od tega je bilo 771 zavrženih v skladu s 40. členom Poslovnika komisije, 696 pa jih je šlo v predhodni preizkus. Komisija je v tem letu skupaj s prijavami, prejetimi v preteklih letih, obravnavala in zaključila 935 prijav (gre za število prijav, ki so bile v tem letu zaključene, ne glede na leto njihovega prejema).

SNAP je sicer v letu 2014 rešil 1.202 zadevi (zaključni dokument, naknaden odgovor drugim pristojnim organom, prijavitelju ...), od tega je bil zaključni dokument izdan v 935 zadevah.

Komisija še vedno dobi največ prijav suma korupcije. V letu 2013 je komisija rešila - izdala zaključni dokument v 1.004 zadevah suma korupcije, v letu 2014 pa je komisija izdala zaključni dokument v 801 zadevi suma korupcije.

LETNO POROČILO 2014

Vizija senata Komisije za preprečevanje korupcije

POGLED NAPREJ

Izhajajoč iz

- Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije,
- Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji,
- Akcijskega načrta o uresničevanju Resolucije

ter mednarodnih aktov na področju preprečevanja korupcije:

- Konvencije OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju,
- Konvencije Združenih narodov proti korupciji,
- Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu,
- Kazensko pravne konvencije o korupciji,
- Civilnopravne konvencije o korupciji

si Komisija za preprečevanje korupcije prizadeva za zagotavljanje krepitve delovanja pravne države, določanje ukrepov in metod za krepitev integritete ter transparentnosti in za preprečevanje korupcije ter preprečevanje in odpravljanje nasprotja interesov.

VIZIJA

Stremimo k družbi z nič korupcije in k državi integritete, transparentnosti, pravičnosti, enakih možnosti za vse ter družbene blaginje. V odločnem boju proti korupciji dajemo poseben poudarek predvsem okrepljeni moči preventive.

POSLANSTVO

Naše temeljno poslanstvo je doseči ničelno toleranco do korupcije na vseh ravneh ter povrnitev zaupanja državljanov in državljanek v institucije pravne države. Vse strokovno znanje, izkušnje in moči vlagamo v to, da država Slovenija postane - država brez korupcije.

VREDNOTE

Ustavnost, transparentnost, nepristranskost in etika so temelji našega dela.

Omejevanje korupcije, krepitev pravne države ter integritete javnega sektorja so naša vodila.

Integritetno, odgovorno in objektivno delovanje je naš pristoop.

NALOGE

Za učinkovit boj proti (predvsem sistemski) korupciji je nujen širši, interdisciplinarni pristop ter okrepljena moč preventive.

Z mehanizmi, kot so:

- odkrivanje in preiskovanje korupcijskih ravnanj,
- zaznavanje, analiza in zmanjševanje korupcijskih tveganj,
- krepitev transparentnosti in integritete javnega sektorja,
- razvoj in implementacija orodij za preprečevanje korupcije (etični kodeksi, načrti integritete, sistemi za zaščito prijaviteljev, politike obvladovanja tveganj ...),
- izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje,

najbolj učinkovito preprečujemo, da bi prihajalo do korupcijskih ravnanj.

ORODJA ZA DOSEGO CILJEV

KPK je že vzpostavila učinkovite nadzorne mehanizme:

- odkrivanje in preiskovanje korupcijskih ravnanj,
- vodenje registra lobistov,
- nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev,
- nadzor nad omejitvami poslovanja,
- register daril,
- ugotavljanje nasprotja interesov.

KPK je že vzpostavila učinkovite preventivne mehanizme:

- implementacija načrtov integritete kot enega temeljnih orodij za (samo)zaznavo korupcijskih tveganj v vseh ustanovah javnega sektorja,
- aplikacija Supervizor kot temeljno orodje na področju transparentnosti porabe javnih sredstev,
- odgovori na vprašanja, predvsem v zvezi z načrti integritete, nasprotjem interesov, omejitvami poslovanja in protikorupcijsko klavzulo,
- izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje ter drugi preventivni ukrepi in projekti.

STRATEŠKE USMERITVE – DESET KLJUČNIH CILJEV

Komisija za preprečevanje korupcije se bo v mandatu senata strateško usmerila v:

- 1) Pripravo sistemskih analiz, priporočil in načelnih mnenj z namenom zaznavanja in odprave sistemskih korupcijskih tveganj.
- 2) Sistemske in tematske nadzore na področjih, kjer Komisija za preprečevanje korupcije zaznava največ korupcijskih tveganj (zdravstvo, bančništvo, lokalna samouprava, upravljanje z državnim premoženjem, prodaja državnega premoženja, javno naročanje ...).

- 3) Izvedbo raziskav in analiz s področja zaznave korupcijskih tveganj, spodbujanje priprave razvoja metodologije za zaznavanje nasprotja interesov in merjenje korupcije – v sodelovanju z državnimi ter znanstveno-raziskovalnimi institucijami in nevladnimi organizacijami.
- 4) Evalvacijo in nadgradnjo načrtov integritete bomo izvedli z namenom, da bi ti postali celovit mehanizem za (samo) zaznavanje in odpravo korupcijskih tveganj ter tveganj drugih neetičnih in protipravnih ravnanj v ustanovah javnega sektorja.
- 5) Izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje ter delo z mladimi. Usmerjena izobraževanja za posamezne ciljne skupine, implementacija protikorupcijskih vsebin v kurikulumu osnovnih in srednjih šol, usposabljanja in ozaveščevalni projekti (tradicionalni Teden boja proti korupciji, tradicionalni Festival protikorupcijskega filma ...).
- 6) Okrepljeno mednarodno dejavnost. Proaktivno delovanje komisije na področju mednarodne dejavnosti, izmenjava informacij, znanj in praks ter organizacija vsaj ene mednarodne konference na vsaki dve leti.
- 7) Nadgradnjo aplikacije Supervizor kot edinstvenega orodja za analize, odkrivanje in preprečevanje korupcijskih tveganj na področju porabe javnih sredstev, omejitev poslovanja, nasprotja interesov in zagotavljanja transparentnosti.
- 8) Transparentnost lobističnih stikov. Komisija si bo z ozaveščanjem o pomenu poročanja o lobističnih stikih prizadevala, da bodo vsi deležniki dosledno poročali. Okrepila bo nadzor ter usposabljanje na področju lobiranja.
- 9) Poglobljen nadzor nad premoženjskim stanjem zavezancev, tudi v povezavi s preprečevanjem nasprotja interesov.
- 10) Zaščito prijaviteljev (»žvižgačev«). Pripravili bomo predlog celostne sistemske rešitve za vzpostavitev notranjih in zunanjih sistemov za prijavo nepravilnosti ter zaščito prijaviteljev korupcijskih ravnanj in drugih nepravilnosti v ustanovah javnega sektorja in širše.

Celotno letno poročilo lahko preberete na [spletnih straneh komisije](#).

Supervisor znova deluje

Ljubljana, 24. julija 2015 - Z zaključeno preselitvijo aplikacije Supervisor z zasebnega na javni strežnik pri ministrstvu za javno upravo je ta ponovno dostopna javnosti. Na Komisijo za preprečevanje korupcije so prenešene tudi vse administratorske pravice in v skladu s tem je komisija edina upraviteljica aplikacije. S tem najpomembnejše orodje transparentnosti v državi spet deluje.

Povezava do Supervisorja: <http://supervisor.kpk-rs.si/>

Za vse morebitne nevednosti zaradi nedelovanja aplikacije se komisija opravičuje. V tem času se je z različnimi pozivi in številnimi vprašanji medijev, civilne družbe in posameznikov potrdilo, da je Supervisor izjemno učinkovito orodje nadzora porabe javnega denarja kot tudi boja proti korupciji. Komisija si ves čas prizadeva, da projekt zdaj in da bo tudi v prihodnosti - s predvidenimi nadgradnjami - še naprej služil visokim ciljem.

KPK konec julija o morebitnih nadaljnjih korakih

Ljubljana, 9. julija 2015 – Na Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK) sprejemamo sodbo Vrhovnega sodišča RS, ki je ugodilo tožbi Zorana Jankovića. Vsebinsko sodbe še preučujemo, zato ne moremo napovedati morebitnih nadaljnjih korakov.

Odločitev o tem, ali bo komisija postopek nadzora nad premoženjskim stanjem Zorana Jankovića nadaljevala, bo znana predvidoma konec meseca, saj mora to odločitev sprejeti senat komisije.

Sicer pa je komisija že februarja, ko je prejela sodbo v primeru Ivana Janeza Janše, s spletnih strani umaknila Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, kot je to zahtevalo vrhovno sodišče.

Vrhovno sodišče ugodilo tudi drugi pritožbi komisije

Ljubljana, 30. junija 2015 – Zahtevo dr. Zvonka Fišerja glede izdaječasne odredbe je Vrhovno sodišče RS zavrnilo, zato je Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) ponovno objavila zaključne ugotovitve v postopku imenovanja generalnega direktorja Vrhovnega državnega tožilstva.

Komisija je prejela sklep Vrhovnega sodišča RS, ki je ugodilo pritožbi komisije

je in izpodbijani sklep Upravnega sodišča RS spremenilo tako, da je zahtevo za izdajočasne odredbe generalnega državnega tožilca dr. Zvonka Fišerja zavrnilo. Fišer je bil obravnavana oseba v postopku imenovanja generalnega direktorja Vrhovnega državnega tožilstva, ki ga je vodila komisija.

Zaradi sklepa sodišča je komisija na svoji spletni strani ponovno v celoti objavila zaključne ugotovitve v omenjenem primeru in izjasnitev omenjene osebe. V začetku junija pa je komisija že objavila izjasnitev nekdanjega pravosodnega ministra Aleša Zalarja, potem ko je Vrhovno sodišče RS ugodilo pritožbi komisije in izpodbijani sklep Upravnega sodišča RS spremenilo tako, da je zahtevo za izdajočasne odredbe Aleša Zalarja zavrnilo.

KPK objavila ugotovitve nadzora nad premoženjskim stanjem Ivana Janeza Janše

Ljubljana, 26. junija 2015 – Komisija za preprečevanje korupcije je danes sprejela Zaključne ugotovitve o posameznem primeru nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca Ivana Janeza Janše.

Postopek je komisija z vidika svojih pristojnosti v omenjeni zadevi izvedla tako, da je delovala v skladu z določili ZIntPK in ob upoštevanju sodbe Vrhovnega sodišča RS z dne 18. 2. 2015 glede Zaključnega poročila o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank.

Osnutek ugotovitev je bil zavezancu v izjasnitev poslan 26. maja 2015. Ker komisija izjasnitve zavezanca ni prejela, je postopek 26. junija 2015 zaključila. Ugotovitve je danes na seji sprejel senat soglasno (namestnica je napovedala pritrdilno ločeno mnenje).

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije predstavila delovanje komisije

Ljubljana, 10. junija 2015 – Ker želi Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije Komisijo za preprečevanje korupcije približati gluhih in naglušnim državljanom, je predstavila delovanje komisije.

Zveza je predstavitev izvedla v obliki videa, ki je dostopen na spletnih straneh [zveze](#).

Odziv KPK na sklep IP o ustavitvi inšpekcijskega nadzora

Ljubljana, 1. junija 2015 – Komisija za preprečevanje korupcije je prejela sklep

o ustavitvi postopka inšpekcijskega nadzora Informacijskega pooblaščenca in že odpravila pomanjkljivosti aplikacije Supervisor.

Komisija je že med samim inšpekcijskim nadzorom izvedla spremembe v aplikaciji, s katerimi je odpravila nepravilnosti, ki so jih med nadzorom ugotovili inšpektorji Informacijskega pooblaščenca (IP). Večina podatkov v aplikaciji Supervisor ostaja nespremenjena. Komisija se je skladno z argumenti IP odločila, da bo prikaz podatkov o prejemkih fizičnih oseb omejila na obdobje zadnjih 10 let, hkrati pa bo zaradi načela sorazmernosti mejo za objavo podatkov za zdaj znižala na 150.000 evrov (prikazani so torej podatki o transakcijah posameznikov, ki so v 10-letnem obdobju iz naslova avtorskih in podjemnih pogodb, sklenjenih s subjekti javnega sektorja, prejeli več kot 150.000 evrov).

Objavljamo 171 novih fizičnih oseb

V aplikaciji Supervisor so po novem dostopni podatki o transakcijah 171 novih fizičnih oseb, ki so v zadnjih 10 letih iz naslova avtorskih in podjemnih pogodb prejeli več kot 150.000 evrov. Podatki se bodo od zdaj naprej redno posodabljali tako, da bodo dodane nove osebe, katerih transakcije bodo presegle vrednost 150.000 evrov, podatki zanje pa bodo na voljo do konca meseca, v katerem bo 10-letna vsota prejemkov padla pod 150.000 evrov.

Sprememba uradnih ur

Komisija za preprečevanje korupcije ima od 1. julija 2015 spremenjen čas uradnih ur. Sprejem prijav s področja korup-

cije je mogoč v ponedeljek, sredo in petek od 9.00 do 12.00 ure.

Zadeve, povezane z omejitvijo poslovanja, nezdržljivostjo funkcij, darili, nasprotjem interesov, nadzorom nad premoženjskim stanjem, lobiranjem in integriteto pa v torek od 10.00 do 12.00 ure in četrtek od 12.00 do 14.00 ure.

Predsednik KPK Boris Štefanec med dijaki

Ljubljana, 11. maja 2015 – Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec je v soboto, 9. maja 2015, na 7. Dijaški nacionalni konferenci v Ljubljani predstavil delo komisije.

»Z veseljem sem se odzval povabilu dijaške organizacije, saj na komisiji poseben poudarek dajemo prav preventivi. Tudi v viziji, ki smo jo sprejeli, smo izpostavili izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje ter delo z mladimi. Današnja predstavitev je bila kamenček v tem mozaiku, ki ga gradimo,« je po druženju z dijaki povedal predsednik komisije. Dodal je, da ga veseli odziv dijakov: »Na mladih svet stoji in po taki izkušnji, kot je bilo današnje druženje, sem še bolj prepričan v naše poslanstvo: doseči ničelno toleranco do korupcije na vseh ravneh.«

Osrednja tema konference, ki jo je organizirala Dijaška organizacija Slovenije, so bile dijaške pravice, na njej pa so se predstavile številne državne in evropske institucije, od komisije do varuha človekovih pravic, državni zbor, Evropski parlament in Evropska komisija. Na konferenci je sodelovalo okoli 50 dijakov iz vse Slovenije.

Pri upravnih enotah na prvem mestu tveganja, ki so povezana z izdajo odločb, sklepov, dovoljenj

Ljubljana, 21. april 2015 – Komisija za preprečevanje korupcije je do konca marca 2015 obdelala del podatkov iz lani vzpostavljenega elektronskega registra tveganj. Med devetimi skupinami zavezancev (upravne enote, občine,

sodišča, tožilstva, zdravstveni domovi, bolnišnice, ministrstva z organi v sestavi ter osnovne in srednje šole) je kot tveganje največkrat izpostavljeno nedovoljeno sprejemanje daril, sledijo javna naročila. Zanimivo, pa so upravne enote na prvem mestu izpostavile tveganja, povezana z izdajo odločb, sklepov, dovoljenj.

Upravne enote so za razliko od ostalih skupin zavezancev, ki so izpostavljale zlasti »tipska« korupcijska tveganja, kot najbolj pereče prepoznale zanje specifično tveganje, ki se nanaša na izdajo odločb, sklepov, dovoljenj ipd.. Med ukrepi za omejitev tega tveganja upravne enote izpostavljajo uvedbo več internih pregledov postopkov in denimo sistem "pravične" razdelitve vlog glede na delovno mesto, ki ga zaseda uradnik.

Analizirana tveganja za devet skupin zavezancev

Do konca marca 2015 je komisija uspešno obdelala podatke o tveganjih za devet skupin zavezancev: upravne enote, občine, sodišča, tožilstva, zdravstveni domovi, bolnišnice, ministrstva z organi v sestavi ter osnovne in srednje šole. V spodnji tabeli za vsako od teh skupin objavljamo tri najpogostejše zaznana tveganja in nekatera specifična tveganja, ki so jih zavezanci v posamezni skupini posebej izpostavili.

Kot tveganje je glede na spodnje podatke največkrat izpostavljeno nedovoljeno sprejemanje daril, ki se prav pri vseh skupinah subjektov znajde med tremi najpogostejše identificiranimi tveganji. Sledijo javna naročila. Bolj podrobno so tveganja predstavljena v spodnji tabeli s klikom na skupino zavezancev, pa so na voljo vsi podatki za določeno skupino zavezancev, tudi predlagani ukrepi za obvladovanje posameznih skupin tveganj.

Statistična analiza v spodnji tabeli je pomembna vsaj iz treh razlogov. Prvič, gre za stanje, ki so ga zaznali zavezanci sami, drugič, predstavlja sliko celotne skupine zavezancev, in tretjič, gre za primerjavo, »benchmark«, ki lahko predstavlja osnovo za učinkovito identifikacijo tveganj in oblikovanje ukrepov za njihovo obvladovanje.

O načrtu integritete in registru tveganj

V letu 2014 je komisija vzpostavila elektronski register tveganj za institucije, ki so skladno z zakonom dolžne vzpostaviti in izvajati načrt integritete kot sistem upravljanja s korupcijskimi tveganji in tveganji kršitve integritete. Junija 2014

so se tako zavezanci prvič lahko vključili v elektronski register tveganj in od takrat jim je ta on-line register skupaj z video vodičem vseskozi na voljo. Komisija je vnešene podatke iz registrov tveganj lani prvič obdelala, v nadaljnjih aktivnostih pa se in se bo v sodelovanju z zavezanci še bolj usmerila v izboljšanje kakovosti v register vnesenih podatkov.

Komisijo obiskala delegacija iz Egipta

Ljubljana, 15. in 16. april – Komisijo za preprečevanje korupcije je obiskala delegacija iz Egipta, in sicer predstavniki tamkajšnjega ministrstva za pravosodje in regionalnega predstavništva UNODC, ki se ukvarjajo s preprečevanjem korupcije. Delegacija se je mudila na študijskem obisku.

Uslužbenci komisije so gostom predstavili predvsem sistem poročanja in nadzora nad premoženjskim stanjem. Delegacijo je zanimal tako pravni okvir, znotraj katerega deluje komisija, kot tudi tehnične rešitve, ki jih je komisija na področju informacijske tehnologije razvila z namenom olajšanja dela pri poročanju premoženjskega stanja zavezancev.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si.
Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.